كيفية صلاة النبي - صلى الله عليه وسلم -

د پيغمبر صلی الله عليه وسلم د لمانځه کيفيت

قدرمن شيخ عبد العزيز بن باز

په دې کتاب "د رسول الله صلی الله عليه وسلم د لمانځه کيفيت " کې شيخ عبدالعزيز بن باز رحمه الله د رسول الله صلی الله عليه وسلم د لمانځه طريقه په ساده انداز او کره ميتود کې لنډيز کړې ده چې د مستندو دلايلو پر بنسټ ولاړ مېتود دی، ترڅو د مسلمانانو لپاره په لمانځه کې د لارښود په توګه کار وکړي، په دې کې يې د لمانځه ارکان، سنتونه او طريقه له اوداسه څخه تر سلام اړولو پورې بيان کړې ده، چې دليل او تشريح يې دواړه سره يو ځای کړي دي، هغه (مسلمانانو) ته بلنه ورکړې ده چې په ستر عبادت (لمانځه) کې د رسول الله صلی الله عليه وسلم پسې بشپړه اقتدا وکړي.

د پيغمبر صلی الله عليه وسلم د لمانځه کيفيت

قدرمن شيخ صاحب

عبدالعزيز بن عبد الله بن باز

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وصحبه، أما بعد:-

دا د پيغمبر صلی الله عليه وسلم د لمانځه د کيفيت بيانولو په اړه لنډې خبرې دي، چې ما غوښتل هر مسلمان؛ نارينه او ښځينه ته يې وړاندې کړم، ترڅو يې هر لوستونکی هڅه وکړي چې د طريقې پيروي يې وکړي لکه چې فرمايي:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي) [1].

ژباړه: (تاسو داسې لمونځ وکړئ لکه ما چې ګورئ لمونځ کوم).[1] او دا دی لوستونکي ته بیانیږي:

۱ - اودس بشپړوي، د الله تعالی د حکم سره سم اودس کوي لکه چې فرمایي:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِ...﴾.

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ}

ژباړه: (اې هغو کسانو چې ایمان یې راوړی! کله چې تاسو لمانځه ته پاڅیږئ، نو تاسو خپل مخونه او خپل لاسونه تر څنګلو پورې ووینځئ او پر خپلو سرونو مسح وکړئ او تر کیټو (بنګرو) پورې خپلې پښې (ووینځئ). [المائدة سورت: ۶آیت]. آیت.

او د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا وینا:

(لا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ) .

ژباړه: (له طهارت (اودس) پرته لمونځ نه قبلیږي).[2]

او هغه کس ته د رسول الله صلی الله علیه وسلم وینا چې ناسم لمونځ یې کړی و:

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ) [3].

---

1 بخاري په: (605) روایت کړی.

2 مسلم، په (224) شمېره روایت کړی.

ژباړه: (کله چې لمانځه ته پاڅېدې نو بشپړ اودس وکړه).[1]

۲ - لمونځ کوونکی چې هر ځای کې وي قبلې يعنې کعبې شريفې ته په ټول بدن سره مخ کوي، په داسې حال کې چې په زړه کې به يې د هغه وخت د لمانځه کولو اراده کړې وي؛ هغه که فرض لمونځ وي اويا نفل، او په ژبه به نيت نه وايي؛ ځکه چې په ژبه يې ويل روا نه دي، بلکې دا يو بدعت دی او رسول الله صلی الله عليه وسلم او د هغه صحابه کرامو په ژبه نه دی ويلی، او مخې ته به ستره ږدي چې لمونځ ورته وکړي، برابره خبره ده که امام وي، يا منفرد، او قبلې ته مخ کول د لمانځه لپاره شرط دی، پرته له يو څو ښکاره مسائلو څخه چې د علماوو په کتابونو کې يې په اړه وضاحت شوی دی.

۳ - د : الله اکبر په ويلو سره تحريمه تکبير کوي، او د سجدې ځای ته ګوري.

۴ - د تکبير پر مهال خپل لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي.

۵ - لاسونه پر سينه ږدي، ښی لاس پر چپې پنجې او مړوند د پاسه، ځکه چې همداسې د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه ثابت شوي دي،

۶ - د استفتاح دعا ويل سنت ده، چې په لاندې ډول ده:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وبيْنَ خَطَايَايَ، كما بَاعَدْتَ بيْنَ المَشْرِقِ والمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الخَطَايَا كما يُنَقَّى الثَّوْبُ الأبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بالمَاءِ والثَّلْجِ والبَرَدِ) [4].

---

1 بخاري په: (5782) شمېره روايت کړی.

ژباړه: (اې الله زما او زما د ګناهونو تر منځه داسې لرې والی راولـه لکه څرنګه دې چې ختیځ له لوېدیځ څخه لرې کړی، اې الله ما له ګناهونو څخه داسې پاک کړه لکه سپینه جامه چې له خیرو څخه پاکیږي، اې الله ما له ګناهونو څخه په اوبو، واورو او ګلۍ سره ومینځه).[1]

او که یې غوښتل نو د دې پر ځای دې ووایي:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، ولَا إِلَهَ غَيْرُكَ) [5]،

ژباړه: (اې الله! پاکي او ستاینې یوازې تالره دي او نوم دې مبارک دی، شان دې لوړ دی او له تا پرته بل معبود نشته).[2]

که چېرته یې د دې پر ځای بله د استفتاح دعا وویله چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابته وي نو باک نه لري، خو غوره دا ده چې کله دا دعا ووایي او کله بله، ځکه همدا د پیروی له اړخه بشپړه طریقه ده، بیا: أعوذ بالله من الشیطان الرجیم. او: بسم الله الرحمن الرحیم وایي، او فاتحه لولي لکه چې فرمایي:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الكِتَابِ) [6].

ژباړه: «د هغه چا لمونځ صحیح ندی چې فاتحة الکتاب (الحمد لله) یې نه وي لوستلي»،[3] او وروسته په جهري لمونځ کې په لوړ اواز سره آمین وایي، او په خفیه لمونځونو کې یې په پټه وایي، غوره دا ده چې په ماسپښین، مازدیګر او

---

[1] بخاري په: (۷۴۴) شمېره، او مسلم په: (۵۹۸) شمېره روایت کړی دی.

[2] مسلم په: (399) شمیره روایت کړی.

[3] بخاري په: (756) شمیره روایت کړی.

ماخوستن لمونځونو کې له فاتحې وروسته له اوساط المفصل څخه يو سورت ولولي (يعنې له النبأ څخه تر الليل پورې سورتونه) او د سهار په لمونځ کې د طوالو (يعنې له ق څخه تر البروج پورې سورتونو) څخه او په ماښام کې کله له طوالو څخه او کله هم له قصارو (له الضحى څخه تر الناس پورې سورتونو) څخه ولولي، تر څو پر هغو احاديثو عمل وشي چې په دې اړه راغلي دي.

٧ - د تکبير په ويلو سره دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي، بيا رکوع ته ځي، په رکوع کې خپل سر د ملا سره برابروي او دواړه لاسونو پر زنګنونو داسې ږدي چې ګوتې يې سره جلا وي او په مطمئن ډول رکوع کوي او په رکوع کې: (سبحان ربی العظيم) وايي، غوره طريقه دا ده چې درې ځلې او يا له دريو زيات يې تکرار کړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چې له دې سره:

(سُبْحَانَكَ اللهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللهُمَّ اغْفِرْ لِي) [7].

ژباړه: (اې زموږ ربه تا لره پاکي ده، او ټولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه)،[1]

٨ - له رکوع څخه سر راپورته کوي او دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي او وايي: ژباړه: «الله د ثنا ويونکي غږ واوريده». که چيرته امام او يوازې لمونځ کوونکی و، او د ودريدو پر مهال وايي:

[1] بخاري، په: (817)، او: مسلم په: (484) شمېره روايت کړی.

(رَبَّنَا ولَكَ الحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءَ السَّمَوَاتِ ومِلْءَ الأرضِ، ومِلْءَ ما شِئتَ مِن شيءٍ بَعدُ) [8].

ژباړه: «ای ربه! ټولې ستاينې ستا لپاره دي، ډېرې پاکې او مبارکې ستاينې، د آسمانونو او ځمکې او د هغو تر منځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شيانو چې تا وروسته غوښتي دي».[1]

خو که چيرته مقتدي و، نو د راپورته کېدو پر مهال: ربنا ولک الحمد، تر اخره پورې وايي لکه څنګه چې مخکې تېر شو، او کولی شي هر يو؛ امام، مقتدي او يا يوازې لمونځ کوونکی لاندې الفاظ ورزيات کړي:

(أهْلَ الثَّنَاءِ والْمجْدِ، أحَقُّ مَا قَالَ العَبْدُ، وكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ: اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، ولَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ) [9].

«د ثنا او صفت ويونکي باور لري په هغه څه چې بنده دي - وړاندې وويل- او مونږ ټول دې بندګان يو، منع کوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې ورکوې، او ورکوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې منعه کوې، او هيڅ شان او شوکت والا ستا په وړاندې بل شان او شوکت والا ته ګټه نشي رسولی».[2] نو دا (دعا) ښه ده او ثابته ده.

او د هر يو لپاره مستحب دي چې له رکوع وروسته هم لاسونه پر سينه کيږدي لکه څنګه يې چې مخکې ايښودلي وو، څکه داسې څه له رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه د وائل

1 بخاري، په: (711) شميره، او: مسلم په: (598) شميره روايت کړی.
2 مسلم په:(477) شميره روايت کړی.

بن حجر او سهل بن سعد رضي الله عنهما له حديث څخه ثابت دي.

۹ - په تکبير ويلو سره سجدې ته ځي، داسې چې کله يې کولی شول نو زنګنونه به له لاسونو مخکې لګوي، خو که ورته سخته وه نو کولی شي لاسونه له زنګنونو مخکې ولګوي او د پښو ګوتې به يې قبلې لور ته تاوې کړې وي، د لاسونو ګوتې به يې هم قبلې لور ته غځولې وي او په اوو اندامونو به سجده کوي چې عبارت دي له: تندی سره له پوزې، داوړه لاسونه، دواړه زنګنونه او د دواړو پښو د ګوتو تلې، او په سجده کې به: (سبحان ربى الأعلى) وايي، سنت طريقه دا ده چې درې او يا له دريو څخه يې زيات ځلې تکرار کړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چې ووايي:

(سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنا وبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي)،

ژباړه: «پاکې ده تالره ای ربه، ته منزه او پاک يې، او ټولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه». او زياته دعا دې کوي، دليل يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم قول دی چې فرمايي:

(أَمَّا الرُّكُوعُ، فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ) [10].

(أما الركوع فعظموا فيه الرب، وأما السجود فاجتهدوا في الدعاء فقمن أن يستجاب لكم) ژباړه: «هر چې رکوع ده په هغې کې د الله رب العزت لويي بيانوئ، او په سجده کې په

دعاء کې ښه کوښښ کوئ او دا ډېره وړ ده چې هغه دعا مو قبوله شي».[1]

او د خپل رب څخه د دنیا او آخرت د خېر سوال کوي، برابره خبره ده که لمونځ فرض، یا نفل وي، او د سجدې پر مهال به لاسونه له تشو، خېټه له ورنونو، ورنونه له پنډیو لرې ساتي، او د رسول الله صلی الله علیه وسلم د وینا سره سم به ښنګلي له ځمکې څخه پورته کوي لکه چې فرمایي:

(اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، وَلَا يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطَ الكَلْبِ) .

ژباړه: (په سجده کې برابر اوسئ، او ستاسو څخه دې یو تن د سپي په څېر خپلې ښنګلې نه غځوي)[2]

۱۰ - د تکبیر په ویلو سره له سجدې سر راپورته کوي، چپه پښه غځوي او پرې کیني او ښۍ پښه دروي، دواړه لاسونه پر ورنونو او زنګنونو ږدي.

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي) [12].

او : (رب اغفر لي وارحمني واهدني وارزقني وعافني واجبرني) وايي: يعنې: «ای زما ربه! ماته ښښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ماته لارښوونه وکړه، روزي راکړه، له هرې بلا مې وژغوره او نېمګړتیا مې رفع کړه».[3] او په ناسته کې مطمئن کیني (داسې چې هر غړی خپل ځای ته ورسیږي).

---

1 مسلم په: (479) شمېره روایت کړی.

2 بخاري په: (788)، او مسلم په: (493) شمېره روایت کړی.

3 ترمذي په: (284)، أبو داود په: (850) او ابن ماجه په: (898) شمېره روایت کړی دی.

۱۱ - د تکبیر په ویلو سره دویمه سجده کوي او هر هغه څه یې چې په لومړۍ سجده کې کړي دي پدې کې یې هم کوي.

۱۲ - د تکبیر په ویلو سره سر راپورته کوي، لنډه ناسته کوي لکه د دوو سجدو په مینځ کې چې دې ته د استراحت جلسه وايي او دا ناسته مستحب ده، او که چېرته یې پرېښوده نو څه خبره نشته، او پدې ناسته کې هیڅ ذکر او یا دعا نشته، بیا دویم رکعت ته د زنګنونو په نیولو سره پورته کیږي؛ البته که یې کولی شول او که ورته سخته وه کولی شي پر ځمکه لاسونه ولګوي، بیا فاتحه او ورپسې له قرآن کریم څخه یو آسان سورت لولي، بیا هغه څه کوي چې په لومړي رکعت کې یې کړي دي.

۱۳ - که چیرته لمونځ دوه رکعتي و لکه: د سهار، جمعې او اخترونو لمونځونه، نو له دویمې سجدې وروسته به داسې کیني چې ښۍ پښه ودروي او چپه وغوړوي، ښی لاس پر ښي ورون کیږدي، د لاس ټولې ګوتې دې بندې کړي پرته له مسواکۍ څخه چې په هغې سره به د الله تعالی یووالي ته اشاره کوي، او که داسې یې وکړل چې د ښي لاس کچې او ورپسې ګوتې بندي کړي او غټه ګوته له منځۍ ګوتې سره حلقه کړي او په مسواکۍ سره اشاره وکړي نو ښه ده، ځکه دا دواړه طریقې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابتې دي، او غوره دا ده چې کله دا طریقه او کله بله عملي کړي، او چپ لاس به پر چپ ورون او چپ زنګون ږدي، او په دې ناسته کې به تشهد وايي چې په لاندې ډول دی:

(التَّحِيَّاتُ لله والصَّلَوَاتُ والطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّها النبيُّ ورَحْمَةُ الله وبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وعلَى عِبَادِ الله الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أنْ لا إلَهَ إلَّا الله وأَشْهَدُ أنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ ورَسولُهُ)،
ژباړه: «ټول ژبني، بدني، او مالي عبادتونه الله جل جلاله لره دي، سلام او د الله رحمتونه او برکتونه دې وي پر تا اې پیغمبره، سلام دې وي پر مونږ او د الله پر نیکو بنده ګانو، ګواهي ورکوم چې له الله تعالى پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته او ګواهي ورکوم چې محمد صلى الله عليه وسلم د الله بنده او رسول دى». بیا وایي:
(اللَّهُمَّ صَلِّ علَى مُحَمَّدٍ وعلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كما صَلَّيْتَ علَى إبْرَاهِيمَ وعلَى آلِ إبْرَاهِيمَ؛ إنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ علَى مُحَمَّدٍ وعلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كما بَارَكْتَ علَى إبْرَاهِيمَ وعلَى آلِ إبْرَاهِيمَ؛ إنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ) .
ژباړه: (یاالله! پر محمد صلى الله عليه وسلم او د هغه پرکورنۍ رحمت و اوروه، لکه پر ابراهیم علیه السلام او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې، یا الله ! پر محمد صلى الله عليه وسلم او د هغه پر کورنۍ برکتونه و اوروه، لکه پر ابراهیم - علیه السلام - او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې).[1]
او په الله تعالی به له څلورو شیانو څخه پناه غواړي، نو وایې به:

[1] بخاري، په: (797) شمېره، او مسلم په: (402) شمېره روایت کړی دی.

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِن عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ) [14].
ژباړه: (اى الله زه پر تا پناه نیسم د جهنم له عذابه، د قبر له عذابه، د ژوند او مرګ له فتنې او د مسیح دجال له فتنې څخه)،[1]

بیا یې چې د دنیا او آخرت له ښېګڼو هر څه غوښتل هغه دعا دې وکړي او که د خپل مور او پلار یا نورو مسلمانانو لپاره یې دعا کوله نو باک نه لري، -برابره خبره ده که دا لمونځ فرض او یا نفل وي- د هغه څه پر بنسټ چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د ابن مسعود رضي الله عنه په حدیث کې فرمایلي، کله یې چې هغه ته تشهد ورښود (نو ورته یې وویل چې) بیا یې چې هره دعا خوښه وه هغه دې وغواړي.
(ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الدُّعَاءِ بَعْدُ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو) [15].
ژباړه: (بیا به له دعا څخه هغه غوره کوي چې ورته ښه ښکاري).[2] او په بل عبارت:
(ثُمَّ لِيَخْتَرْ مِنْ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ) [16].
ژباړه: (بیا چې هر څه غواړي هغه دې وغواړي).[3]
او دا د دنیا او آخرت ټولو ښېګڼو ته شاملېږي. ۱۷ - بیا ښي او چپ لور ته د السَّلامُ عَلَيْكُم ورَحْمَةُ اللهِ، السَّلام عَلَيْكُم ورَحمَةُ اللهِ. په ویلو سره سلام ګرځوي،

1 بخاري په: (1311) شمیره او مسلم په: (588) شمیره روایت کړی.
2 نسائي په: (1298) شمیره روایت کړی.
3 مسلم په: (402) شمیره روایت کړی.

۱۴ - نو که چېرته لمونځ درې رکعتي و لکه د ماښام لمونځ، او يا څلور رکعتي و لکه د ماسپښين، مازديګر او ماخوستن لمونځونه نو مخکی ذکر شوی تشهد؛ پر پېغمبر صلی الله عليه وسلم له درود سره يو ځای وايي، بيا د زنګنونو په مرسته درېږي، دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي او الله اکبر وايي او دواړه لاسونه پر سينې د پاسه ږدي لکه څنګه چې مخکې يادونه وشوه، او يوازې فاتحه لولي او که ځينې وختونه يې د ماسپښين په دريم او څلورم رکعت کې له فاتحې څخه زيات څه وويل، باک نه لري، ځکه په اړه يې له پيغمبر صلی الله عليه وسلم څخه د ابو سعيد په حديث کې راغلي چې بيا په ماښام کې له دريم او په ماسپښين، مازديګر او ماخوستن کې له څلورم رکعت نه وروسته تشهد وايي لکه څنګه چې په دوه رکعتي لمونځ کې يادونه وشوه، بيا ښي او چپ لور ته سلام ګرځوي، درې ځلې استغفر الله وايي او بيا وايي:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ) [17].

ژباړه: (اې الله، ته سلام يې، او ستا له طرفه سلامتيا ده، ته برکت ورکولو والا ذات يې، ای د عظمت او عزت خاونده).[1]

نو که چېرته امام و، خلکو ته له مخ ورګرځولو وړاندې به ووايي:

(لا إِلَهَ إِلَّا الله وحْدَهُ لا شَرِيكَ لَه، لَهُ المُلْكُ، ولَهُ الحَمْدُ، وَهوَ عَلَى كُلِّ شيءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بالله، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا

---

1 مسلم، په:(591) شميره روايت کړی.

أَعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا الله، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا الله مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَو كَرِهَ الكَافِرُونَ) [18].

ژباړه: (له الله پرته بل معبود نشته، يوازې، بې شريکه دی، هغه لره پاچاهي ده او هغه لره ستاينه ده او هغه پر هر څه قادر دی، له ګناه څخه ګرځېدل نشته او د نېکو کارونو توفيق نشته مګر د الله په مرسته، ای الله! هر څه چې ورکوې څوک يې مخه نشي نيولی، او هر څه چې له چا څخه منع کوې څوک يې نشي ورکولی، فايده نه شي ورکولای خاوند د شرافت او مرتبې ته ستا د عذاب په مقابل کې شرافت او مرتبه د هغه. له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، او مونږ له هغه پرته د بل هېچا عبادت نه کوو، هغه لره لوريني دي او هغه لره فضل دی، او د هغه لپاره ښه ستاينه ده، له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، (مونږ) هغه ته په عبادت کې اخلاص کوونکي يو، که څه هم کافران (زمونږ دا کړنه) بده مني).[1]

درې ديرش ځلې (سبحان الله)، درې ديرش ځلې (الحمد لله) او درې ديرش ځلې (الله اکبر) وايي او د سلو د پوره کولو لپاره: (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد و هو على كل شيء قدير)، وايي، او د هر لمانځه پسې (آية الكرسي)، (قل هو الله احد)، (قل أعوذ برب الفلق) او (قل أعوذ برب الناس) وايي، د پيغمبر صلى الله عليه وسلم د حديث مطابق د سهار او ماښام لمونځونو پسې د دې سورتونو درې

---

[1] مسلم په: (402) شميره روايت کړی.

ځلي تکرارول مستحب دي، او دا اذکار ټول سنت دي، فرض نه دي،

او د هر مسلمان؛ نارینه او ښځینه لپاره مشروع دي چې د ماسپښين د لمانځه نه مخکې ځلور رکعته او وروسته ترې دوه رکعته، د ماښام د لمانځه پسې دوه رکعته، د ماخوستن د لمانځه پسې دوه رکعته او د سهار د لمانځه نه مخکې دوه رکعته لمونځ وکړي چې دا ټول دولس رکعته کيږي، او دې رکعتونو ته رواتب ويل کيږي، ځکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم به چې کله مقيم و نو تل به يې کول، خو په سفر کې به يې د سهار له سنتو او وترو پرته نور پرېښودل، ځکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم به د سهار سنت او وتر دواړه د اقامت او سفر دواړو حالتونو کې کول، او غوره دا ده چې رواتب لمونځونه او وتر په کور کې وشي، خو که په جومات کې يې وکړل باک نه لري، دليل يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم حديث دی چې فرمايي:

(أَفْضَلُ صَلَاةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ) [19].

ژباړه: (د سړي لپاره غوره لمونځ هغه دی چې هغه يې په کور کې کوي پرته د فرضي لمونځونو څخه).[1]

او دې رکعتونو ته پاملرنه جنت ته د داخليدو له اسبابو څخه دي، لکه څنګه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي:

(مَنْ صَلَّى اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَومٍ وَلَيْلَةٍ، بُنِيَ لَه بِهِنَّ بَيْتٌ فِي الجَنَّةِ) [20].

---

1 بخاري په: (6860) شميره روايت کړی.

ژباړه: (چا چې په شپه او ورځ کې دولس رکعته نفل لمونځ ادا کړ، الله تعالی به ورته په جنت کې کور جوړ کړي).[1]
او که چیرته یې څلور له مازدیګر نه مخکې، دوه له ماښام نه مخکې او دوه له ماخوستن څخه مخکې وکړل نو ښه ده؛ ځکه له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه پدې اړه حدیث ثابت دی، او که یې له ماسپښین څخه وروسته څلور او مخکې ترې څلور وکړل نو ښه ده، دلیل یې د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا قول دی:
(مَنْ حَافَظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ) [21].
ژباړه: (څوک چې له ماسپښین نه مخکې څلور رکعته او له ماسپښین نه وروسته څلور رکعته لمانځه ته پاملرنه وکړي، الله تعالی به یې په اور حرام کړي).[2] معنا دا چې له ماسپښین نه وروسته په راتبه سنتو دوه رکعته ورزیاتوي؛ ځکه چې راتبه سنت ترې څلور مخکې او دوه وروسته دي. نو کله چې وروسته ترې دوه ورزیات کړي نو د ام حبیبې -رضي الله عنها -په حدیث کې یاد شمېر تر لاسه کیږي.
الله تعالی توفیق ورکوونکی دی، وصلی الله وسلم علی نبینا محمد بن عبد الله وعلی آله وأصحابه وأتباعه بإحسان إلى يوم الدين،،،

---

1 مسلم په: (728) شمېره روایت کړی.
2 أحمد په: (25547)، او ترمذي په: (393) شمېره او أبو داود: په (1077) شمېره روایت کړی.

فهرست

د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د لمانځه کیفیت 2

ps395v2.1 - 04/09/2026